

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Hvilket lands love gælder?

Den originale sprogudgave af denne side [de](#) er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

tysk

Swipe to change

Hvilket lands love gælder?

Østrig

1 Retskilder**1.1 National ret**

Østrigs internationale privatret (IPR) er kodificeret. Hovedloven er lov om international privatret af 15. juni 1978 (Gesetz über das internationale Privatrecht – IPR-Gesetz, BGBl. nr. 304/1978). Følgende lovvalgsregler findes i andre love end i loven om international privatret (i det følgende benævnt IPRG):

§ 13a i forbundsloven af 8. marts 1979, hvorved der blev indført forbrugerbeskyttelsesregler - forbrugerbeskyttelsesloven (Konsumentenschutzgesetz - KSchG, BGBl. nr. 140/1979)

§ 11 i forbundsloven om køb af retten til fast ejendom på timesharebasis - timeshareloven (Bundesgesetz über den Erwerb von Teilzeitnutzungsrechten an unbeweglichen Sachen, Teilzeitnutzungsgesetz – TNG, BGBl. I nr. 32/1997)

§ 20 i forbundsloven om gennemførelse af direktiv 93/7/EØF om tilbagelevering af kulturgoder, der ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område inden for Det Europæiske Fællesskab (Bundesgesetz zur Umsetzung der Richtlinie 93/7/EWG über die Rückgabe von unrechtmäßig aus dem Hoheitsgebiet eines Mitgliedstaates der Europäischen Gemeinschaft verbrachten Kulturgütern, BGBl. I nr. 67/1998)

§ 23 i forbundsloven om erstatningsansvar for skader forårsaget af radioaktivitet - loven om nukleart erstatningsansvar 1999 (Bundesgesetz über die zivilrechtliche Haftung für Schäden durch Radioaktivität, Atomhaftungsgesetz 1999 – AtomHG 1999), BGBl. I nr. 170/1998

§§ 16 og 18 i forbundsloven om endelig afregning i betalings- og værdipapirafviklingssystemer - loven om endelig afregning (Bundesgesetz über die Wirksamkeit von Abrechnungen in Zahlungs- sowie Wertpapierliefer- und -abrechnungssystemen, Finalitätsgesetz, BGBl. I nr. 98/2001)

§§ 221 til 235 i loven om insolvens (Insolvenzordnung).

1.2 Internationale aftaler

§ 53 i IPRG bestemmer, at internationale overenskomster ikke berøres af IPRG, idet disse overenskomster har forrang over bestemmelserne i denne lov - og over andre nationale regler om lovkonflikter. Følgende **multilaterale overenskomster**, som Østrig er part i, indeholder lovvalgsregler:

Haagkonventionen af 24. oktober 1956 om lovvalget i sager vedrørende underholdspligt over for børn

Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 om myndighedernes kompetence og lovvalget i sager vedrørende beskyttelse af mindreårige

Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner

Haagkonventionen af 4. maj 1971 om lovvalgsregler ved trafikulykker

CIEC-konventionen af 20. september 1970 om legitimering gennem efterfølgende ægteskab

Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældres ansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn

Haagerkonventionen af 13. januar 2000 om international beskyttelse af voksne

Haagerprotokollen af 23. november 2007 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt.

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

De følgende bilaterale aftaler indeholder lovvalgsregler:

Aftale om venskab og residens af 9. september 1959 mellem Republikken Østrig og Det Iranske Kejserrige

Aftale af 16. december 1954 mellem Republikken Østrig og Den Føderale Folkerepublik Jugoslavien om gensidige juridiske forhold

Aftale af 11. december 1963 mellem Republikken Østrig og Den Føderale Folkerepublik Jugoslavien om gensidige forhold i civile retlige sager og dokumentation.

2 Anvendelse af lovvalgsregler**2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler**

Fremmed ret er umiddelbart anvendelig, på samme måde som den anvendes inden for sit oprindelige anvendelsesområde, jf. § 3 i IPRG.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)

Ifølge § 5 i IPRG skal der foretages en henvisning, hvis der ikke særligt henvises til den anden stats materielle ret. Hvis der i fremmed ret henvises til østrigsk ret, er det østrigsk ret, der finder anvendelse. Henvises der i fremmed ret til retsregler, der allerede er henvist til, anvendes de retsregler, der første gang blev henvist til.

2.3 Ændret tilknytning

Efterfølgende ændring af de betingelser, der er afgørende for tilknytningen til en bestemt retsorden, påvirker ikke elementerne i en sag, som allerede er blevet afgjort, jf. § 7 i IPRG. I princippet er den anvendelige lovgivning for afsluttede sagsforhold, den lovgivning, der fandt anvendelse på tidspunktet, hvor sagsforholdet blev realiseret, og den anvendelige lovgivning for vedvarende sagsforhold er den lovgivning, der fandt anvendelse på tidspunktet for domsafsigelsen.

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Den lovgivning, der er henvist til, finder ikke anvendelse, hvis anvendelsen vil føre til et resultat, der er uforeneligt med de grundlæggende værdier i den østrigske retsorden, jf. § 6 i IPRG.

Den østrigske retsorden indeholder ufravigelige regler (Eingriffsnormen), der anvendes uafhængigt af reglerne i Østrigs internationale privatret. At der er tale om ufravigelige regler, fremgår enten af selve ordlyden, dvs. den måde, de er formuleret på, eller af formålet.

Ufravigelige regler findes f.eks. i §§ 7, 7a, og 7b i loven om ændring af arbejdsmarkedskontrakter (Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz – AVRAG), som forudsætter, at arbejdstagere i Østrig, uanset hvilket lands retsregler der i øvrigt finder anvendelse, har ret til den mindsteløn, som gælder efter overenskomsterne mellem arbejdsmarkedets parter samt det mindste antal feriedage. En anden ufravigelig bestemmelse er § 13a, stk. 2, i KSchG, i henhold

til hvilken § 6 i KschG (om gyldigheden af urimelige kontraktvilkår), § 864a i ABGB (om gyldigheden af usædvanlige bestemmelser i standardforretningsbetingelser og -kontrakter) og § 879 stk. 3, i ABGB (om ugyldighed af åbenbart urimelige kontraktvilkår i standardforretningsbetingelser og -kontrakter) finder anvendelse, uanset hvilken lovgivning, der gælder for kontrakten, såfremt denne er indgået i forbindelse med en aktivitet, som den erhvervsdrivende i Østrig har udført med det formål at indgå sådanne kontrakter. En lignende ufravigelig regel findes i § 11, stk. 2.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Fremmed ret skal domstolene undersøge af egen drift. Domstolene kan i den forbindelse støtte sig til sagens parter, oplysninger fra Forbundsjustitsministeriet eller udtalelser fra sagkyndige. Er det inden for en rimelig frist trods store anstrengelser ikke muligt at fastslå, hvilken udenlandsk lovgivning der skal lægges til grund, anvendes østrigsk lov, jf. § 4 i IPRG.

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Kontraktlige forpligtelser, som ikke er dækket af forordning (EF) nr. 593/2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I), EFT 177 af 4. juli 2008, s. 6, er undergivet parternes udtrykkelige eller entydige lovvalg. Såfremt der ikke foreligger et lovvalg, finder den lov anvendelse, som er gældende i staten, hvor den part, der skal præstere aftalens karakteristiske ydelse, har sit sædvanlige opholdssted (forretningssted), jf. § 35 i IPRG.

Særlige lovvalgsregler finder anvendelse på forbrugeraftaler. Artikel 13a, stk. 1, i lov om forbrugerbeskyttelse gennemfører lovvalgsreglerne i flere direktiver om forbrugerbeskyttelse. Ved bestemmelsen indskrænkes navnlig valgfriheden af hensyn til beskyttelse af forbrugere.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Krav om erstatning uden for kontraktforhold for skader, som ikke er dækket af forordning (EF) nr. 864/2007 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom II), EFT 199 af 31. juli 2007, s. 40, er undergivet parternes udtrykkelige eller entydige lovvalg. Hvis de ikke har foretaget et valg, anvendes lovgivningen i den stat, hvor den adfærd, der forvoldte skaden, blev udvist. Har parterne imidlertid en stærkere tilknytning til en anden stats lovgivning, lægges denne stats lovgivning til grund, jf. § 48 i IPRG.

Denne lovvalgsregel anvendes ved besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et erstatningsansvar, om hvem der er forpligtet til at udrede erstatningen og dennes størrelse. Spørgsmålet om, hvorvidt der er flere erstatningspligtige, om skadelidte kan rette sit krav direkte mod forsikringsselskabet samt om, hvorvidt erstatningskravet er forældet, afgøres ligeledes efter denne regel.

Erstatningskrav, der hidrører fra **trafikulykker**, og som er omfattet af anvendelsesområdet for Haagkonventionen af 4. maj 1971 om lovvalgsregler for trafikulykker, skal behandles efter reglerne i denne konvention.

Krav på erstatning udenfor kontraktforhold for skader opstået i Østrig som følge af **ioniserende stråling** skal på begæring af den skadelidte behandles efter østrigsk lovgivning, jf. 23, stk. 1 i AtomHG 1999. Hvis skader opstår i udlandet som følge af ioniserende stråling, og disse skal bedømmes efter østrigsk lovgivning, skal skader kun godtgøres hvis og i det omfang den skadelidtes personlige status berettiger hertil, jf. § 23, stk. 2, i AtomHG 1999.

Hvilken lovgivning, der finder anvendelse på **uanmodet forretningsførelse** eller på **krav, der udspringer af uberettiget berigelse**, skal afgøres efter Rom II-forordningen.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

En persons **personlige status** (Personalstatut) er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor den pågældende er statsborger. Hvis en person har mere end ét statsborgerskab, finder loven i den stat, hvor den pågældende har den nærmeste tilknytning, anvendelse. Dog har østrigsk statsborgerskab altid forrang. For flygtninge og statsløse personer er den personlige status underlagt lovgivningen i den stat, hvor de har deres sædvanlige opholdssted, jf. § 9 i IPRG.

En persons ret til at bære et **navn** er undergivet vedkommendes respektive personlige status uanset grunden til, hvorfor det pågældende navn er valgt, jf. § 13 i IPRG.

Derfor skal giftenavnet ikke bedømmes ifølge civilstanden, men ifølge navnets status. Hvad angår navneerklæringer (Namensbestimmungserklärung) gælder de almindelige regler i § 8 i IPRG (ifølge denne bestemmelse skal formen for en retlig disposition afgøres efter samme lovgivning som den retlige disposition selv, det er imidlertid tilstrækkeligt at opfylde de formelle krav i den stat, hvor den retlige disposition foretages). Ifølge retspraksis ændres et navn taget under en tidligere personlig status ikke blot ved at ændre den personlige status (statsborgerskabet).

En persons **rets- og handleevne** er også undergivet den pågældendes personlige status, jf. § 12 i IPRG. Denne reference inkluderer enhver begrænsning af handleevnen, for eksempel som følge af en sindslidelse, men ikke retten til at indgå ægteskab. Hvis en person allerede er myndig, så forbliver den pågældende myndig, også selv om dette ikke ville være tilfældet ifølge den ny erhvervede personlige status.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Kravene til **barnets legitimitet** og til at bestride denne er undergivet den personlige status, som ægtefællerne havde på tidspunktet for barnets fødsel, eller, hvis ægteskabet er blevet opløst forinden, på tidspunktet for opløsningen. Hvis ægtefællerne har forskellig personlig status, vil barnets personlige status på fødselstidspunktet være afgørende. Anvendelsesområdet for denne lovvalgsregel omfatter også formodning om faderskab for ægtemanden, grundene til at anfægte legitimiteten samt spørgsmålet om, hvilke personer der har ret til at anfægte legitimiteten og forældelsesfristen herfor.

Kravene til **legitimering** af et uægte barn gennem en legitimitetserklæring (dvs. ved retsakt fra en offentlig myndighed, ikke ved efterfølgende ægteskab), er undergivet faderens personlige status, jf. § 23 i IPRG.

Under en legitimeringsaftale er legitimering gennem forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab effektiv, hvis dette er tilfældet i henhold til lovgivningen i staten, hvor faderen eller moderen har sit statsborgerskab.

Kravene til **konstatering og anerkendelse af faderskab** i forhold til et uægte barn er undergivet barnets personlige status på tidspunktet for fødslen. Barnets efterfølgende personlige status er afgørende, hvis konstateringen eller anerkendelsen er tilladt efter denne status, men ikke efter den personlige status på tidspunktet for fødslen. Den lovgivning, hvorefter faderskabet er konstateret eller anerkendt, gælder også for det tilfælde, at den udlagte barnefader ønsker at bestride dette, jf. § 25 i IPRG.

Forældre-barn-forhold: Virkningerne af et barns legitimitet og legitimering samt illegitimitet er undergivet barnets personlige status. IPRG's § 24 og § 25, dækker spørgsmål om pasning og opdragelse af barnet, administration og brug af barnets formue, en eller begge forældres juridiske repræsentation, herunder behovet for officiel anerkendelse af handlinger vedrørende repræsentation, afvikling af forældremyndigheden efter forældrenes skilsmisse og gensidige underholdsbidrag. Disse bestemmelser overlappes i vid udstrækning af Haagerkonventionen om beskyttelse af barnets rettigheder i de tilfælde, hvor Haagerkonventionen af 1961 (stadig) er gældende (i forhold til Tyrkiet og Macao). Ifølge disse regler skal de kompetente myndigheder anvende deres egen lovgivning i forbindelse med foranstaltninger til beskyttelse af mindreårige. Normalt vil myndighederne i bopælsstaten være kompetente. Hvad angår spørgsmål vedrørende slægtskab kommer det an på den personlige status på et givet tidspunkt, mens dette ikke er tilfælde for forholdet mellem forældre og børn; her er det afgørende barnets personlige status. Hvis den personlige status ændres, skal forældre-barn-forholdet fastsættes i henhold til den nye personlige status fra tidspunktet for ændringen af statussen (ændring af de relevante tilknytningsfaktorer, nationalitet).

Domstolene har gentagne gange ikke anvendt forskrifterne for forældremyndighed i udenlandsk lovgivning med den begrundelse, at de var als **strid med grundlæggende principper i den østrigske retsorden**, da hensynet til barnets tarv ikke vejede tungest.

3.4.2 Adoption

I henhold til IPRG, § 26 skal betingelserne for adoption af et barn og for adoptionens ophør baseres på hver enkelt adoptants personlige status. Desuden er barnets personlige status afgørende; i tilfælde af mindreårige børn dog kun i det omfang, at den forudsætter samtykke fra barnet eller en tredjepart, som er i lov-slægtskabsforhold til barnet. Betingelser for adoption af et barn omfatter f.eks. adoptantens alder, aldersforskellen mellem adoptanterne og barnet, som skal adopteres, samt spørgsmålet om hvorvidt og på hvilke betingelser eksistensen af adoptantens egne børn er en grund til afslag på adoptionsansøgning samt ethvert krav om samtykke, herunder muligheden for officiel tilsidesættelse af nægtet samtykke.

Virkningerne af et barns adoption skal fastsættes i henhold til adoptantens personlige status og, hvis adoptanterne er ægtefæller, i henhold til den gældende lov, der regulerer ægteskabets personlige retsvirkninger. Efter den ene af ægtefællernes død er den anden ægtefælles personlige status afgørende for disse retsvirkninger.

Virkningerne af adoptionen af et barn i form af arveret skal fastsættes i henhold til arvestatus og ikke adoptionsstatus.

Selve adoptionen af et barn er en afsluttet, faktisk omstændighed. Derfor ændres fastsættelsen ikke, hvis den personlige status eller tilknytningsfaktoren efterfølgende ændres. Statutten som adopteret er i sagens natur et permanent retsforhold. Den status, som er afgørende for virkningerne af adoptionen af et barn, kan derfor ændres: Det afhænger af adoptantens respektive personlige status.

3.5 Ægteskab, ugift/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

Ægteskabets form skal i Østrig fastsættes i henhold til østrigsk lov, mens ægteskabets form i udlandet skal fastsættes efter hver af de forlovedes personlige status; dog er det tilstrækkeligt at opfylde formkravene på stedet, hvor ægteskabet indgås, jf. § 16 i IPRG. Den begrænsede reference til de formelle krav på stedet for ægteskabets indgåelse henviser til de materielle bestemmelser i loven, der henvises til, så enhver renvoi i henhold til lokal lov er derfor irrelevant (en fravigelse af § 5 i IPRG).

Krav til **ægteskabets indgåelse** og **omstødelse** samt kravene til dets **opløsning** (til forskel fra skilsmisse) skal fastsættes for hver af ægtefællerne i henhold til deres personlige status, jf. § 17 i IPRG. Hvis den lovgivning, der udpeges i kraft af en eller begge forlovedes personlige status, ikke anerkender ægteskabet på grund af den ene eller begge ægtefællers køn, så skal ægteskabsbetingelserne bedømmes efter lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet indgås. Disse lovvalgsbestemmelser vedrører materielle krav til ægteskabet, f.eks. den nødvendige alder, fravær af hindringer for ægteskab, eventuelle krav, samtykke og deres substituerbarhed.

I henhold til IPRG's § 18 skal **ægteskabets retsvirkninger for den personlige status** fastsættes ifølge ægtefællerens fælles personlige status eller, i mangel af en fælles personlig status, ifølge den sidste fælles personlige status, hvis en af de to har beholdt den. I modsat fald skal de fastsættes ifølge loven i den stat, hvor begge ægtefæller sædvanligvis er bosat eller, i mangel af et sådant opholdssted, i henhold til loven i den stat, hvor begge ægtefæller havde deres sidste sædvanlige opholdssted, hvis en af dem har beholdt det.

Området for denne lovvalgsregel dækker også forpligtelsen til ægteskabeligt fællesskab, konsekvenser for ophold, pligt til at yde bistand samt hver ægtefælles ret til underhold, men ikke loven vedrørende brug af giftenavn eller fællesejeordning. Loven, som skal finde anvendelse, kan ændres; hvis tilknytningsfaktorerne ændres, kan en anden lov blive afgørende.

3.5.2 Ugift/samlevende og partnerskaber

Ved loven om registreret partnerskab (Gesetz über die eingetragene Partnerschaft) blev §§ 27 a - 27d indsat i IPRG.

Kravene (og formen) til det registrerede partnerskab, dets **omstødelse** og **opløsning på grund af fejl** (Begründungsmängeln) skal fastsættes i henhold til loven i staten, hvor det er blevet indgået, jf. 27a i IPRG.

Ifølge IPRG, § 27b, skal **virkningerne for den personlige status i forbindelse med det registrerede partnerskab** fastsættes i henhold til loven i staten, hvor de registrerede parter sædvanligvis er bosat eller, i mangel af et sådant fælles opholdssted, i henhold til loven i den stat, hvor begge havde deres sidste sædvanlige opholdssted, hvis en af dem har beholdt det. I tilfælde, hvor spørgsmålet om opholdsret ikke kan afgøres efter denne bestemmelse, eller hvis den ikke regulerer de personlige retsvirkninger, gælder de registrerede parternes fælles personstatut, og i mangel af et fælles personstatut gælder det seneste fælles personstatut, såfremt en af parterne har bibeholdt det. I modsat fald finder østrigsk ret anvendelse. Dette vil også være tilfældet, hvis den personlige status ikke regulerer den personlige status' retsvirkninger for det registrerede partnerskab.

Det registrerede partnerskabs **formueordning** skal bedømmes efter den retsorden, som udpeges i medfør af **Verordnung (EU) 2016/1104 om de formueretlige virkninger af registrerede partnerskaber**, der har fundet anvendelse i Østrig siden den 29. januar 2019.

Opløsningen af det registrerede partnerskab, som ikke skyldes fejl, reguleres i henhold til loven i staten, hvor de registrerede parter sædvanligvis er bosat på tidspunktet for opløsningen, eller, i mangel af et sådant fælles opholdssted, i henhold til loven i den stat, hvor parterne havde deres sidste sædvanlige fælles opholdssted, hvis en af dem har beholdt det. Hvis lovgivningen i bopælsstaten ikke kan anvendes, eller hvis denne lov ikke regulerer retsvirkningerne for den personlige status, vil de registrerede parternes fælles personlige status være afgørende, eller, i mangel af en fælles personlig status, dens sidste fælles personlige status, hvis en af parterne har beholdt den. I modsat fald finder østrigsk ret anvendelse. Dette er tilfældet, hvis den personlige status ikke tillader opløsning af det registrerede partnerskab på grundlag af de fremførte omstændigheder.

3.5.3 Skilsmisse og separation

De aspekter af en **skilsmisse**, der ikke er reguleret af Rom III-forordningen (Rådets forordning (EU) nr. 1259/2010 af 20. december 2010 om indførelse af et forstærket samarbejde om lovvalgsreglerne i forbindelse med skilsmisse og separation, EFT L 343 af 29. december 2010, s. 10) (formueretlige konsekvenser af skilsmisse), er ifølge IPRG's § 20 underlagt den lov, som er afgørende for ægteskabets personlige retsvirkninger. Det er herved afgørende, på hvilket tidspunkt skilsmissen blev gennemført, henvisningen finder altså ikke anvendelse.

Ægtefællernes formueforhold skal bedømmes efter den retsorden, som udpeges i medfør af **forordning (EU) 2016/1103 om formueforholdet mellem ægtefæller**, der har fundet anvendelse i Østrig siden den 29. januar 2019.

Separation er et ukendt begreb i østrigsk ret. For så vidt den ikke er reguleret af Rom III-forordningen, skal den derfor behandles efter reglen om nærmeste tilknytning i overensstemmelse med § 1 i IPRG. Hvilket lands lov der er den nærmeste tilknytning til, ville domstolene formentlig træffe afgørelse om i analogi med § 20 i IPRG.

3.5.4 Underholdspligt

Rådets forordning (EF) nr. 4/2009 af 18. december 2008 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og samarbejde vedrørende underholdspligt, EFT L 7, s. 1 (EU-forordningen om underholdspligt) henviser til underholdsstatus til Haagprotokollen af 23. november 2007 om lovvalg for underholdsforpligtelser. Ifølge denne anvendes først og fremmest loven i den stat, hvor personen, som skal modtage underhold, har sin sædvanlige bopæl (suppleret med tendenser til lex fori, særlige tilknytningsfaktorer, en defensiv klausul mod 'overraskende' krav og en – meget restriktiv – mulighed for lovvalg).

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Ægtefællernes formueforhold skal bedømmes efter den retsorden, som udpeges i medfør af **forordning (EU) 2016/1103 om formueforholdet mellem ægtefæller** (se ovenfor).

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Arveret er reguleret i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning ((EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis, OJ L 201 af 27. juli 2012, s. 107). § 28 IPRG finder anvendelse på gamle sager. Efter denne regel er arveladers personstatut på tidspunktet for dødsfaldet afgørende. Denne lovvalgsregel gælder principielt også for hæftelse for boets gæld og erhvervelse ved arv. Ved dødsbosager, der behandles i Østrig, er det dog østrigsk lov, der er bestemmende for erhvervelse ved arv og hæftelse for boets gæld, jf. § 28, stk. 2, i IPRG.

3.8 Ejendomsret

Erhvervelse og fortabelse af tinglige rettigheder til fysiske formuegenstande, herunder besiddelsen heraf, er undergivet loven i det land, hvor genstandene befinder sig på tidspunktet for det faktiske forhold, der ligger til grund for erhvervelsen eller fortabelsen. Det er loven i det land, hvor genstandene befinder sig, der er bestemmende for genstandenes retlige status og rettighedernes indhold (§ 31 i IPRG).

Denne henvisningsregel gælder især for ejendomsretten, servitutter (grundbyrder), panteret, byggeret, ejerboliger, men også for tilbageholdelsesrettigheder, der kan gøres gældende over for tredjemand. Den er også bestemmende for virkningerne af ejendomsoverdragelse.

Ændres det sted, hvor genstandene befinder sig, senere hen, har det ingen betydning for lovvalget, da erhvervelsen af retten udgør et afsluttet forhold.

Virkningen af retserhvervelsen afhænger af lovgivningen på det sted, hvor genstandene befinder sig. Denne henvisning kan derfor forandres. Spørgsmålet om omfanget af ejerens retlige beskyttelse og om, hvorvidt og i hvilket omfang indehaveren af den tinglige ret har råderet, f.eks. om en genstand, der haves i håndpant, også kan sælges uden rettens mellemkomst, og andre spørgsmål afgøres efter dette lands lov.

Der gælder særlige regler for **transportmidler**, jf. § 33 i IPRG. Tinglige rettigheder til skibe og luftfartøjer, der er opført i et register, er undergivet registerlandets lov. Tog er undergivet loven i det land, hvor det jernbaneforetagende, der driver togene, har sit hovedkontor. Lov- og tvangsbestemte panterrettigheder eller lovbestemte tilbageholdelsesrettigheder til sikring af krav på erstatning for skader forårsaget af fartøjet eller udlæg herfor er omfattet af loven i det land, hvor genstandene befinder sig på tidspunktet for det tilgrundliggende faktiske forhold.

Der gælder ligeledes særlige regler for **fast ejendom**: I det omfang tinglige rettigheder til fast ejendom også er omfattet af en anden henvisningsregel (f.eks. henvisningsreglen for formueforholdet mellem ægtefæller), har den materielretlige henvisning, dvs. tilknytningen til loven i det land, hvor ejendommen befinder sig, forrang.

Der er ingen henvisningsregel for **immaterielle formuegenstande**. Spørgsmål om immaterielle formuegenstande vil tingsretligt ifølge § 1 i IPRG skulle afgøres efter den lov, de har den nærmeste tilknytning til. Sikrede rettigheder afgøres efter *lex cartae*. § 33a i IPRG, som gennemfører artikel 9 i direktiv 2002/47/EF om aftaler om finansiel sikkerhedsstillelse, på et større anvendelsesområde, indeholder en særlig regel for sikkerhed i form af dematerialiserede værdipapirer. Værdipapirer, der afvikles i værdipapirafviklingssystemer, er omfattet af særlige bestemmelser i § 16 og 18 i Finalitätsgesetz, som gennemfører direktiv 98/26/EF om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer.

3.9 Insolvens

Den internationale **insolvensret** er reguleret i fjerde del af konkursloven (Insolvenzordnung - IO). Ifølge denne lovs § 217 anvendes bestemmelserne kun, i det omfang intet andet er fastsat i folkeretten eller navnlig i EU-retsakter, særlig forordning (EF) nr. 848/2015 af 29. maj 2015 om konkurs (EU's konkursforordning). Reglerne svarer i vidt omfang til reglerne i EU-forordningen.

Det er principielt loven i det land, hvor sagen indledes, der bestemmer, hvilke betingelser der skal være opfyldt for at indlede en insolvensbehandling, og hvilke virkninger insolvensbehandlingen har. §§ 221 til 235 i IO indeholder navnlig regler om tredjemands tinglige rettigheder, modregning, ejendomsforbehold, aftaler vedrørende fast ejendom, regulerede markeder, arbejdsaftaler, insolvensbehandlingens virkninger for rettigheder, som kræves noteret i et offentligt register, hvilken lovgivning, skadelige handlinger er undergivet, og beskyttelse af en erhvervende tredjemand, insolvensbehandlingens virkninger for verserende retssager, anvendelse af *lex rei sitae*-reglen på udøvelsen af ejendomsrettigheder eller andre rettigheder, aftaler om netting, genkøbsaftaler og betalinger efter insolvensbehandlingens indledning.

I det omfang disse bestemmelser overlapper bestemmelserne i IPRG eller andre lovvalgsregler, har disse mere specialiserede bestemmelser i konkursloven forrang.

Sidste opdatering: 04/11/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.